

Verslag Seven Sins 2002

1 Activiteiten

1.1 Seven Sins

1.2 Herneming Seven Sins

1.3 Suriname

1.4 Ik blijf

Repetitie scène Midas, Seven Sins 1

1.1 Seven Sins

Na de succesvolle producties 'TRANSATLANTA' en 'Rotterdam Nu en Dan' in 2001 kwam Rotterdams Lef in 2002 met de voorstelling Seven Sins. Dit was alweer de negende voorstelling in haar bestaan. Seven Sins is voortgekomen uit het internationale jongerentheaterproject TRANSATLANTA en is geregisseerd door Elike Koster en Michael Sahr Ngaujah. De productie is op 16 februari 2002 in theater Lantaren Venster in Rotterdam in première gegaan. Op 10 september is de voorstelling met een deels nieuwe cast in reprise gegaan. Deze reprise werd geregisseerd door Sahr Ngaujah en Jolanda Spoel en heeft door Nederland getoerd tot en met 18 december 2002.

Artistieke uitgangspunten

Inhoud

Het uitgangspunt van deze voorstelling is het thema de 'zeven hoofdzonden': jaloezie, lust, hebzucht, luiheid, vraatzucht, trots en wraak. De voorstelling bestaat uit losse scènes met veel spel, muziek, dans, zang, rap en visuals, die ieder hun eigen verhaal vertellen over één van de zeven zonden. De belangrijkste vraag is hoe erg die zonden zijn en of je kunt leven zonder zondig te zijn. De scènes zijn gebaseerd op eigen verhalen en ervaringen van de spelers en worden afgewisseld door fragmenten uit mythologische verhalen waarin de zeven hoofdzonden een grote rol spelen, zoals de verhalen van Midas, Medea en Dyonissus.

Artistiek concept

Rotterdams Lef maakt geen gebruik van bestaand repertoire, maar maakt haar stukken zelf. De eerste aanzet voor Seven Sins is gedaan tijdens het internationale jongerentheaterproject TRANSATLANTA in juni 2001. De spelers gingen drie weken aan de slag met het thema zeven hoofdzonden en improviseerden en associeerden op de vloer. Dit mondde uit in een korte presentatie. In de seizoensoorvoorstelling Seven Sins is dit thema verder uitgewerkt. De makers, Jolanda Spoel en Freddie Hendricks, zagen veel mogelijkheden, gezien de archetypische waarden van dit begrip, om hier een vruchtbare invulling aan te geven. Daarnaast is het een gegeven waar ook de spelers en het publiek zich in kunnen inleven. Het geeft handvaten om een aantal onderwerpen dramatisch uit te werken. De verhaallijn en de opbouw van het stuk is wel compleet veranderd in vergelijking met de Seven Sins van TRANSATLANTA. In november 2001 zijn de repetities gestart voor de huidige voorstelling.

Werkwijze

Regisseurs Elike Koster en Michael Sahr Ngaujah hebben ervoor gekozen om het creëren van de voorstelling werkelijk samen met de jongeren te doen. Waar normaal gesproken het script het uitgangspunt is, was het nu het sluitstuk. Tijdens de eerste weken van de repetitieperiode is er gewerkt aan het verzamelen van materiaal voor de voorstelling: gestart werd vanuit de ervaringen, opvattingen en gevoelens die de spelers zelf hadden bij de verschillende zonden. Eerst bekeken ze

de hand van gesprekken en improvisaties ontstonden iedere dag een paar prachtige momenten waar verder op werd voortgeborduurd. Dit leidde tot een treatment van waar uit verder gewerkt werd: de spelers werkten aan scènes en het artistieke team deed de eerste voorstellen voor muziek, visuals, decor, kostuums en licht. Vervolgens werden de verschillende scènes achter elkaar geplakt en konden de visuals, muzieksamples, decor, kostuums en lichtplan worden gemaakt. Tot slot werd alles in elkaar gezet en werden de teksten vastgelegd in een script. Zo ontstond er uiteindelijk een zeer authentieke en eerlijke voorstelling.

Elike heeft vooral zorg gedragen voor de teksten van de voorstelling en de regie van de kleine persoonlijke scènes. Sahr heeft zich vooral bezig gehouden met de vormgeving van de grote mythische scènes, waarin veel gedanst en gezongen werd.

Vorm

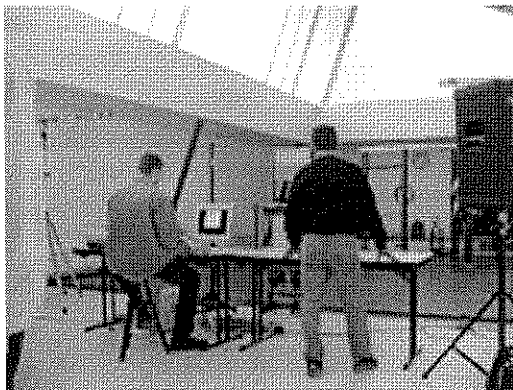
Het theater van Rotterdams Lef is een multidisciplinaire eenheid; verschillende disciplines worden ingezet als verhalend element. Spel, dans en rap zijn altijd belangrijke elementen van de voorstellingen van Rotterdams Lef geweest. Bij Seven Sins is de bijdrage van muziek en zang verder uitgewerkt. Daarbij werden de contacten die tijdens Rotterdam Nu en Dan met het Rotterdams Conservatorium zijn gelegd, verder uitgebouwd. Oud-student Ben Elshout heeft de muziek verzorgd.

De toepassing van multimediale technieken, zoals projecties en live opnamen, vormde een belangrijke deel van het 'gezicht' van de voorstelling. Bij de verdere invulling van kostuums en decor is gezocht naar aansluiting en wisselwerking. Dat betekende dat er gebruik gemaakt werd van een neutrale styling met veel ruimte voor subtiele details, gezocht in materiaal, kleur en stoffen. Decor en kostuumontwerpster Merel Nip heeft gekozen voor modieuze kleding, die bij wijze van spreke zo uit de kledingkast van veel jongeren kan komen.

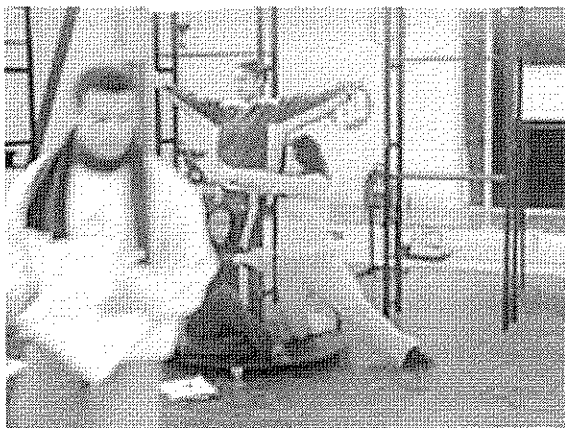
Het smeden van een eenheid, het bijbrengen van basisvaardigheden in de gebruikte disciplines, en het bijbrengen van de multidisciplinaire werkwijze was van het grootste belang. Er is dan ook veel aandacht besteedt aan het trainen van de spelers in spel, dans, muziek en zang.

Multimedia toepassing in de voorstelling

De visuals zijn gemaakt door Ruud Lanfermeijer van Shade Interactive Design. Tegelijkertijd met het repeteren en het ontwikkelen van de voorstelling startte Shade met het verzamelen van film- en geluidsmateriaal dat aansloot bij het thema van de voorstelling. In overleg met het artistieke team werd een selectie van het materiaal gemaakt. Vervolgens werd gedurende de gehele repetitieperiode regelmatig beeldmateriaal aan bepaalde scènes toegevoegd. Op een paar plaatsen in de

Remko van Dokkum (Shade) is bezig met het programmeren van de visuals films met hetzelfde thema, waarna met een hoop energie en interesse voor het onderwerp over elkaars ideeën werd gediscussieerd. Aan

Tijdens de repetities van Seven Sins in MAP

Repetitie Seven Sins voorstellingen speelt het beeldmateriaal ook een rol in het verhaal. Hiervoor werd materiaal tijdens de repetities gefilmd.

Bij de uitvoering van Seven Sins 1 was altijd visuals mixer Remko van Dokkum van Shade Interactive aanwezig. Ter plekke mixte hij live beelden met materiaal uit de computer en vormde zo een interactief en integraal onderdeel van de voorstelling. Het gesproken en geschreven dagboek (op het projectiescherm) fungeerde als rode draad. In sommige scènes bedienden de spelers zelf de live camera's. Bij de herneming van Seven Sins werden de visuals gemixt door onze eigen technicus Danny van der Meeren.

Artistieke team

Concept:	Elike Koster
Regie:	Elike Koster en Michael Sahr Ngaujah
Choreografie:	Ruben Solognier
Muziek:	Ben Elshout
Decor en kostuums:	Merel Nip
Visuals:	Ruud Lanfermeijer (Shade Interactive Design)
Lichtontwerp:	Aram Visser
Productie:	Jennefer Verbeek
Spel	Camie Bongger, Sharon Bouma, Elcon Fleur, Melvin van Gennip, Eline Jansen, Sara Lima, Mike Latina, Tjon A Tsien, Ruben Solognier

Productieperiode

Repetitieperiode

De repetitieperiode liep van half november 2001 tot en met half februari 2002. Er werd gerepeteerd in de locatie van MAP aan de Wijnhaven in Rotterdam. Het was een goede ruimte; zij lag dicht bij de stad, was ruim en was de hele periode beschikbaar voor de groep. Andere ruimten werden gebruikt door andere theatergroepen zoals MAP en Root. Vooral de acteurs vonden dit erg leuk. Het enige nadeel van de ruimte was dat er geen dansvloer lag, enkel een betonnenvloer. Daarnaast was er veel geluidsoverlast van heiwerkzaamheden naast het pand.

De periode november en december werd gebruikt worden voor improvisaties om de groep te leren kennen en inhoud te verzamelen voor de voorstelling. De spelers vonden dit erg fijn. Ze hebben veel geleerd over tekstbeheersing en improvisatie. Het duurde wel even voordat de spelers en de regie aan elkaar gewend waren. Aan het eind van de kerstvakantie zou er een treatment klaarliggen, waardoor er begonnen kon worden met de visuals en het decor. Op dat moment zou het team bij elkaar komen om te brainstormen over decor, licht en visuals. Na de vakantie was de regie nog niet zover dat er een duidelijk concept voor de voorstelling was. Door gebrek aan een goede planning per fase

moesten verder in de planning naar achteren worden verschoven.

Afmonteerperiode

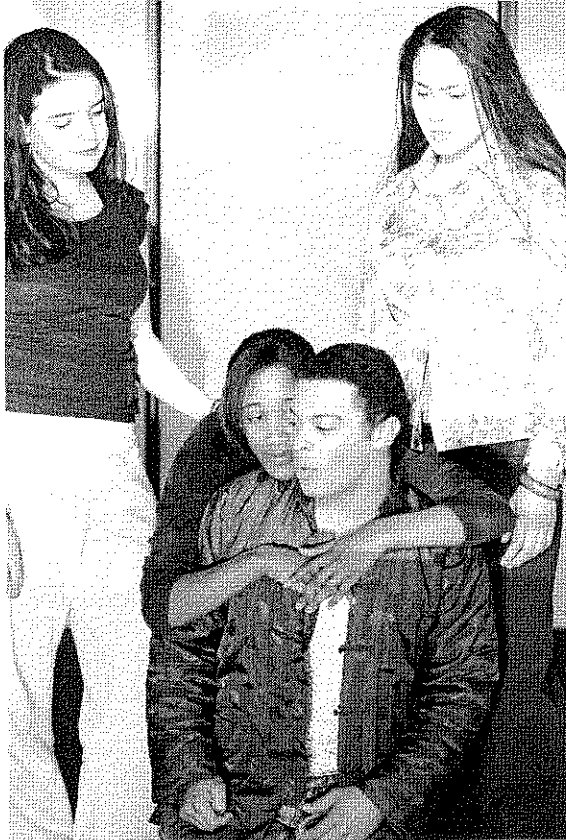
De afmonteerperiode was in eerste instantie eind januari gepland. In de Schiecentrale was een grote ruimte geboekt. Na de kerstvakantie bleek dat voorstelling nog niet zo ver was dat er dan kon worden afgemonteerd. Helaas kon de ruimte niet meer worden afgezegd of op een later tijdstip worden gehuurd. Besloten werd niet af te monteren, maar te repeteren in de ruimte. De locatie was zeer handig voor de decorontwerpster, omdat zij het meeste decor in deze periode kon bouwen. Het eigenlijke afmonteren is gebeurd in de weken erna in de Wijnhaven en in Odeon waar de eerste twee try-outs werden gehouden. Voor de lichtontwerper betekende dit, dat hij pas net voor de eerste try-out, aan het maken van een lichtplan kon beginnen.

De groep heeft het moeilijk gehad met de hoge druk waar de regie onder stond. Zij merkten dat de communicatie tussen de teamleden niet goed verliep en er geen goede planning was. Dit werkte nadelig voor hun zelfvertrouwen. Door de drukke werkperiode in de laatste 3 weken, raakten spelers vermoeid en kregen ze fysieke klachten. Desondanks hebben ze heel professioneel en gedisciplineerd gewerkt.

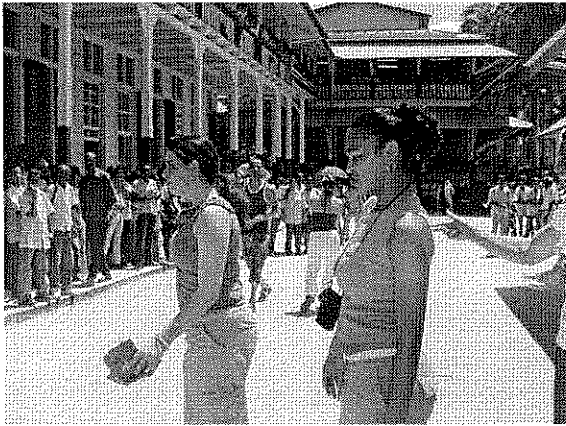
Voorstellingsperiode

De voorstelling is op 15 februari in première gegaan en is totaal 44 keer gespeeld in theaters, wijkcentra, op scholen en op andere locaties. Op 7 en 8 februari werden de eerste twee try-outs gehouden in Wijkcentrum Odeon. Beide try-outs waren uitverkocht. De reacties waren erg veel belovend. De overige twee try-outs en première vonden plaats in theater Lantaren Venster, op 13, 14 en 15 februari. Door de verbouwing van theater Hal 4 kon er niet gespeeld worden in het eigen theater. Lantaren Venster was een goed alternatief. De samenwerking en het contact verliepen erg prettig. Helaas was alleen de kleine zaal beschikbaar. De zaal zat zowel met de première als met de try-outs helemaal vol. Het publiek reageerde erg enthousiast op de voorstelling. Na afloop van de première was er een feestje met een DJ.

We hebben geprobeerd om zoveel mogelijk in theaters te spelen. Seven Sins is een voorstelling met veel techniek. Scholen hebben veel minder voorzieningen, faciliteiten en mankracht in huis dan theaters. Hoe beter de omstandigheden waren, hoe beter de voorstelling stond. Uiteindelijk hebben we 65% van alle voorstellingen in theaters gespeeld.

Scène Medae, Seven Sins 1
en goede communicatie duurde het allemaal langer en maakte dit de samenwerking en het werk voor de teamleden niet altijd even gemakkelijk. De afmonteerfase en de try-outs

Promotie op school in Paramaribo

Suriname

Naar aanleiding van het succes van de tour op Aruba in 2000 heeft Lef in mei 2002 een bezoek gebracht aan Suriname. Drie weken lang gaf de groep optredens en workshops. Doel van dit bezoek was overdracht van kennis en uitwisseling van ervaringen op het gebied van theatermaken, productie en theatertechniek. De voorstelling *Seven Sins* werd met veel enthousiasme ontvangen. Het thema van de voorstelling 'de zeven hoofdzonden', de taal, de muziek en de kleding waren erg herkenbaar. Multidisciplinair theater met gebruik van visuals is geheel nieuw voor Suriname. Aan kennis over theatermaken en productie is een groot tekort in Suriname. Het enthousiasme van de workshopdeelnemers was dan ook erg groot. Onze komst heeft Suriname geïnspireerd en gestimuleerd om verder te gaan in het ontwikkelen van theater met en voor jongeren. Voor een uitgebreider verslag zie hoofdstuk 2.3.

1.2 Seven Sins in herneming

Na een succesvolle tournee is Lef in augustus met een nieuwe cast verder gegaan. Melvin, Sara, Sharon, Camie en Elcon hebben de groep verlaten. Camie, Sara en Melvin zijn naar DOX gegaan, Sharon is gaan studeren aan de theaterschool in Amsterdam en Elcon is voor een aantal maanden naar de VS gegaan. Ook regisseuse Elike nam afscheid van de groep.

In augustus zijn de repetities voor de herneming van *Seven Sins* gestart. De regie was in handen van Sahr Ngaujah en Jolanda Spoel. De tournee liep van 10 september tot en met 18 december.

Artistieke team herneming *Seven Sins*

Concept:	Elike Koster
Regie:	Jolanda Spoel en Michael Sahr Ngaujah
Choreografie:	Ruben Solognier
Muziek:	Ben Elshout
Decor en kostuums:	Merel Nip
Visuals:	Ruud Lanfermeijer
Lichtontwerp:	Peter Budwilowitz
Productie:	Henca Maduro
Company manager:	Sigmar Vriesde
Spel:	Laise Aerts, Nasrdin Dchar, Marjolein Frantzen, Eline Jansen, Naro Jurles, Mike Latina, Cilesia Lima, Tjon A Tsien, Romeo Schotsborg, Ruben Solognier

Repetitieperiode

De repetitieperiode liep van begin augustus tot en met 10 september. Er werd gerepeteerd in de oude Dansacademie op de Tandwielstraat in Rotterdam-Zuid. Het was een goede ruimte met een goede vloer en erg ruim. De eerste periode werd gebruikt om kennis te maken met elkaar en met het stuk. De nieuwe spelers hadden van tevoren allemaal het script en de video mee gekregen om te bestuderen. Na de kennismaking werden de rollen verdeeld en werd het stuk aangepast waar het moest. De gebruikte muziek werd door Ben geüpdate, nieuwe songs werden toegevoegd. Ook de kleding werd gerestyled. Veel kleding van de vorige editie was versleten of paste de nieuwe acteurs niet. Het decor werd gerepareerd en op enkele punten aangepast. Het lichtplan werd verbeterd. Geprobeerd werd zo dicht mogelijk bij de oude versie te blijven. Merel Nip en Ruud Lanfermeijer waren hier nauwelijks bij betrokken. Door hun andere werkzaamheden waren zij niet beschikbaar. Dit leverde echter geen problemen op voor de te maken aanpassingen.

Afmonteerperiode

Van 7 tot en met 10 september werd er afgemonteerd in theater Hal 4. Nu Hal 4 klaar was met verbouwen kon er weer gerepeteerd en gespeeld worden. Dit was zowel artistiek als praktisch een verbetering ten opzichte van de periode in februari. De cast en crew had het veel minder zwaar te verduren dan de vorige ploeg. De communicatie tussen de twee regisseurs verliep zeer goed. Ze vulden elkaar erg goed aan. Dit had een positieve invloed op de rest. Ook de communicatie met het artistieke team verliep goed. Alleen de communicatie tussen de techniek en de regie verliep niet helemaal optimaal. Dit had grotendeels te maken met de wisseling van de wacht bij de techniek. Mirjam Scholten en Danny van der Meeren waren aangetrokken om respectievelijk het licht, geluid en de visuals te bedienen. Met deze twee ervaren mensen konden ook een heleboel technische problemen worden opgelost.

Voorstellingsperiode

De herneming ging op 12 september in première en is daarna nog 38 keer gespeeld in theaters en scholen. Op 11 september werden twee try-outs gespeeld in theater Hal 4. Iedereen was erg enthousiast en vond de voorstelling zelfs nog beter dan de vorige. De première was helemaal uitverkocht. Na afloop was er een afterparty.

Met de herneming is het aantal voorstellingen in theaters toegenomen. 72,5% van de voorstellingen waren in theaters, de rest was op scholen. De spelers en de techniek zijn erg blij met deze ontwikkeling. Seven Sins kwam in theaters beter tot zijn recht. Dit was ook te merken aan de reacties van leerlingen. Eén van de top voorstellingen was de voorstelling in theater de Krakeling in

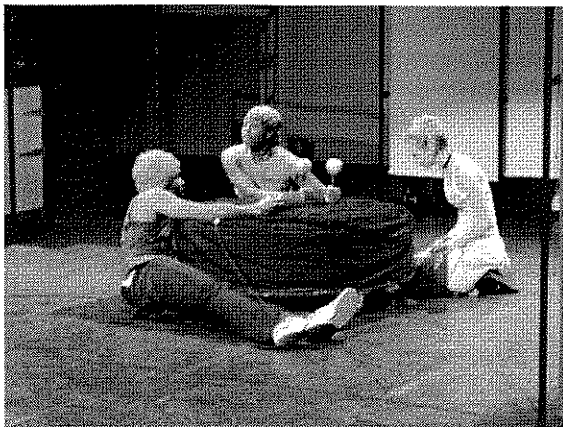

De cast van herneming van Seven Sins

Productieperiode herneming

Het probleem van voorstellingen op school is dat je als technicus en speler niet weet wat je aantreft en of de voorzieningen wel zo zijn zoals was afgesproken; te klein speelvlak, te weinig stroom, geen op- en afbouw assistentie, moeilijk bereikbare theatterruimte etc. Gelukkig waren er ook een aantal hele leuke en goede scholen bij, die veel medewerking gaven. We troffen veel enthousiaste leerlingen die graag wilden meehelpen met op- en afbouwen. Sommigen hielpen zelfs meerdere dagen mee als dat kon.

De laatste voorstelling was in Theater de Tobbe in Voorburg. Speciaal voor deze gelegenheid hadden we de Rotterdamse rapper Klopdokter gevraagd om de voorstelling uit te leiden met een rap en samen met de spelers en het publiek te freestilen. Het was een succesvolle avond. Het jonge publiek was erg enthousiast en de act van Klopdokter was een schot in de roos.

Scène 'Hans en Grietje', Herneming Seven Sins Amsterdam. Alles liep fantastisch, de techniek was goed, het spel was voortreffelijk, de sfeer te gek en het publiek was uitzinnig van enthousiasme.

3 Speellijst en bezoekerscijfers 2002

Seven Sins februari tot en met augustus 2002			
Datum	Locatie	Activiteit	Bezoekersaantallen
5 07-02-'02	Wijkcentrum Odeon	Tryout	80
5 08-02-'02	Wijkcentrum Odeon	Tryout	120
V 13-02-'02	Theater Lantaren Venster	Tryout-Seven Sins	100
V 14-02-'02	Theater Lantaren Venster	Tryout-Seven Sins	100
V 15-02-'02	Theater Lantaren Venster	Premiere Seven Sins	100
t 19-02-'02	Theater de Willem	Seven Sins	120
20-02-'02	Willem de Zwijgercollege	Workshops (2X)	85
5 28-02-'02	S.G.Nahaline	Seven Sins (2)	120
5 11-02-'02	Andreascollege	Seven Sins + workshops	100
5 12-02-'02	Andreascollege	Seven Sins + workshops	100
5 13-02-'02	Andreascollege	Seven Sins + workshops	100
V 16-02-'02	Ostade theater	Seven Sins	100
5 19-02-'02	College Henegouwen	Seven Sins	120
5 20-02-'02	Het ontmoetingscentrum	Seven Sins	80
5 26-02-'02	S.G.Scheidmond	Seven Sins	120
V 27-02-'02	Cosmictheater	Seven Sins	120
5 02-04-'02	Augustinus college	Seven Sins	100
5 03-04-'02	College Henegouwen	Seven Sins	120
5 05-04-'02	SKVR	Seven Sins + workshops (2)	240
t 09-04-'02	Theater het Kruispunt	Seven Sins (2)	300
t 10-04-'02	Theater de Gooite	Seven Sins (2)	300
t 11-04-'02	Theater de Gooite	Seven Sins (2)	300
t 12-04-'02	Theater de Gooite	Seven Sins (2)	300
t 15-04-'02	Theater de Griffioen	Seven Sins	100
5 17-04-'02	Adelbert college	Seven Sins + workshops	85
5 18-04-'02	Huygens Lyceum	Seven Sins + workshops	85
5 22-04-'02	Wijkcentrum Odeon	Seven Sins	120
5 25-04-'02	Wijkgebouw Clemenshuis	Seven Sins	110
5 01-05-'02	j-gevangenis de Hartelborgt	Seven Sins	65
t 13-05-'02	Theater Thalia, Paramaribo	Seven Sins + workshops	65
t 16-05-'02	Theater Thalia, Paramaribo	Seven Sins (2)	1.020
t 17-05-'02	Theater Thalia, Paramaribo	Seven Sins (2)	1.050
18-05-'02	Theater Thalia, Paramaribo	Seven Sins	600
V 13-06-'02	Theater Hal 4	Seven Sins	210
2 14-06-'02	Theater Hal 4	Seven Sins (2)	310
V 15-06-'02	Theater Hal 4	Seven Sins	185
25-08-'02	Uitmarkt A'dam, Amuse studio	Compilatie Seven Sins (3)	300
01-09-'02	R' Uitmarkt	Compilatie Seven Sins (2)	200
Subtotaal		49 Voorstellingen en presentaties	7.915
		11 Series workshops	825

Herneming Seven Sins september tot en met december 2002

Datum	Locatie	Activiteit	Bezoekersaantallen
2 v 11-09-'02	Theater Hal 4	Herneming Seven Sins (2)	285
2 v 12-09-'02	Theater Hal 4	Herneming Seven Sins (2)	200
t 16-09-'02	Melkweg	Herneming Seven Sins (2)	200
t 17-09-'02	Melkweg	Herneming Seven Sins (2)	200
t 19-09-'02	Schouwburg Venray	Herneming Seven Sins	400
v 20-09-'02	Volksbuurt theater	Herneming Seven Sins	120
t 24-09-'02	Theater de Roesbak	Herneming Seven Sins (2)	200
25-09-'02	School	Workshops (2)	150
v 04-10-'02	Ostade theater	Herneming Seven Sins	100
t 07-10-'02	Theater Hal 4	Herneming Seven Sins	150
s 08-10-'02	Weillant en Roncalles mavo	Workshops (2)	150
s 14-10-'02	Visser 't Hoofdlyceum	Herneming Seven Sins	65
s 28-10-'02	Esdalcollege	Herneming Seven Sins	65
s 29-10-'02	Esdalcollege	Herneming Seven Sins	65
s 01-10-'02	Stedelijk lyceum	Herneming Seven Sins (2)	130
t 12-11-'02	Theater de Kubus	Herneming Seven Sins	150
s 13-11-'02	Krimpenerwaard college	Herneming Seven Sins (2)	130
t 14-11-'02	Krimpenerwaard college	Workshops	85
t 19-11-'02	Theater de Poortertij	Herneming Seven Sins (2)	250
22-11-'02	Stadstheater Zoetermeer	Herneming Seven Sins	200
25-11-'02	Theater de Grootte Gast	Herneming Seven Sins	120
2 v 26-11-'02	Theater Het Kruihuis	Herneming Seven Sins (2)	250
2 v 03-12-'02	Theater Hal 4	Herneming Seven Sins (2)	400
v 04-12-'02	Theater Hal 4	Herneming Seven Sins	200
v 08-12-'02	Theater de Engelenbak	Herneming Seven Sins	120
v 07-12-'02	Theater de Engelenbak	Herneming Seven Sins	120
s 09-12-'02	RSG Hoeksche Waard	Herneming Seven Sins (2)	130
v 12-12-'02	Theater de Krakeling	Herneming Seven Sins	180
v 13-12-'02	Theater de Krakeling	Herneming Seven Sins	180
s 16-12-'02	Coenecoop college	Herneming Seven Sins + workshops	85
s 17-12-'02	Coenecoop college	Herneming Seven Sins + workshops	85
v 18-12-'02	theater de Tobbe	Herneming Seven Sins	200
Subtotaal		40 Voorstellingen	4.960
		7 Series workshops	545
TOTAAL		49 Voorstellingen en presentaties	12.875
		18 Series workshops	1.370

$$t = 28$$

$$v = 26$$

$$s = 30$$

theater 15
theater hal 4 11